

Fotvaskingen

Roald Kvam © 2008

I Joh 13 leser vi om noen som var samlet til et kveldsmåltid. Det var litt av en gjeng!

- Peter. Han som gjerne kunne bruke ord som var for store. Eller begynne uten å være i stand til å fullføre. Han som Jesus hadde utvalgt til å være den klippe kirken skulle bygges på, men så var han så veik at han kom til å fornekte sin Herre hele tre ganger kort tid etter at dette måltidet var slutt.
- Judas. Han som stjal i fra reisekassen, og som før dette måltidet var slutt går for å hente Jesu fiender slik at de kan ta han til fange.
- Tomas. Han som er blitt kjent verden over for å tvile.
- Jakob og Johannes. De som ble kalt "Tordensønner" (jf Mark 3:17) fordi de hadde et så hissig temperament.
- Tollerer Levi og seloten Simon. Levi (Matteus) som hadde gått inn i romernes tjeneste, satt sammen med Simon som representerte opprøret mot romerne. Den ene høyreorientert, den andre orientert mot venstre. Skal tro hvorledes det var å diskutere politikk i denne flokken...

Det var på ingen måte en fullkommen flokk. Like fullt: Jesus hadde lengtet etter å holde måltid sammen med sine venner. Det var Jesus som hadde samlet dem! Forstår vi hva Jesus har gjort med dem? Eller hva Jesus kan gjøre med oss, og gjennom oss med andre?

Jesus sier mye om hvem han er. Bare en gang taler han om hvordan han er, nemlig i Matt 11:28-30. Jesus er "ydmyk av hjertet". Det betyr ikke at Jesus ligger under for selvforakt... La oss lære av Jesus og ligne ham!

Jesus elsker alle disiplene. Joh 13:1.

Han hadde altså elsket denne ufullkomne flokken helt til nå. Og han fortsatte å elske dem, selv etter at de sveik han og viste en ynkelig figur da soldatene kom og hentet han, og rettsprosessen tok til. Etter oppstandelsen er det nettopp disse han oppsøker. Joh 20:19.

Jesus var fattig. Joh 13:2.

Apostelen Paulus skriver: "For dere kjenner vår Herre Jesu Kristi nåde, at han for deres skyld ble fattig da han var rik, for at dere ved hans fattigdom skulle bli rike." 2Kor 8:9.

1. Tenk hvor rik han var hos sin Far – og hvor fattig han ble.
2. Jesus sa: "Revene har huler, og himmelens fugler har reder, men Menneskesønnen har ikke det han kan helle sitt hode til." Matt 8:20.
3. Jesus måtte låne ting han skulle bruke: Båten på Genesaret. Luk 5:1-3. Nistepakka i ødemarken. Joh 6:9. Salen for påskemåltidet skjærtorsdagskvelden. Matt 26:17-19.
4. Jesus måtte se forræderen i sin nærmeste krets. Matt 26:21. Den mann er vel fattig som har en forræder blant sine nærmeste venner! Aldri om jeg skulle vise morderne veien til min sønn!
5. Jesus ble korsfestet. Bokstavlig talt avkledd alt sitt eget. De kastet lodd om klærne hans, og delte dem mellom seg. Matt 27:25.
6. Jesu egen Far gikk ifra han. Matt 27:46. Det hjerte lider som ser sin egen Far gå bort

nettopp da han trenger han som mest! Aldri om jeg skulle gå fra min sønn i nøden!

Jesus ble...

- Forrådet av Judas.
- Fornektet av Peter.
- Forlatt av alle.
- Forbannet av Gud, sin egen Far!

Jesus var rik. Joh 13:3-5.

Tolleren Levi forteller at Jesus innstiftet nattverden denne kvelden. Matt 26:26-29. Jesus ga sine venner brødet og vinen og forklarte samtidig hva han mente med dette. Jesus ba oss fortsette å feire nattverd inntil han som kom, kommer igjen.

Ser du hvor rik han er? Han gjorde dette da han gikk døden i møte... Det ser ut som en tragedie, men er i virkeligheten en triumf! Jesus gikk døden i møte, men var på vei til en grundig og trygg og sikker seier.

Om kort tid skulle han bære korset og dø for dem. Og av alle ting måtte han høre på at de startet en krangel (Luk 22:24) om hvem som var størst, hadde oppnådd mest, gitt mest, betydd mest... Da reiser den største seg, sier Johannes – nettopp idet han er seg bevisst sin storhet (3): Han binder et linklede om seg, som en tjener ville gjort (4). Han tar tjeneren sin plass og vasker dem, en for en.

Det var andre som skulle ha gjort det. Det var ikke uvanlig at en tjener vasket føttene til gjestene når de kom inn huset. Men jobben var så ringeaktet at det bare var de ringeste tjenerne som ble satt til å gjøre dette. Var det fremmedarbeidere i tjenerskapet, var det som regel de som fikk oppgaven. De jødiske tjenerne vart fritatt. Og var der ingen tjener, så var skikken den at den som kom først skulle ta tjeneren sin plass og tjene de andre. Ut ifra bordplasseringen, var det sannsynligvis Peter som skulle hatt tjeneren sin plass. Men Peter og de andre disiplene var ikke så opptatt av å være tjenere. De slåss om ære. Ingen slåss om håndklede.

Herren over himmel og jord gjør seg selv til tjener, den ringeste tjener som tenkes kan. På under 24 timer skulle han to ganger gå inn i trellekåret. Det var trelen som vasket føttene til gjestene. Og døden på korset var stort sett også forbeholdt trelle. Ser du hvor rik han er? Så rik at han er fullstendig fri til å tjene...

Peters første reaksjon og Jesu svar. Joh 13:6-8.

Peter vegrer seg mot å få føttene vasket av Jesus. Hvorfor reagerte Peter på denne måten? Kanskje ble han forvirret fordi han trodde at det først og fremst var han som skulle tjene Jesus – og ikke Jesus som skulle tjene han? Kan hende ble han skamfull fordi Jesus gjør det Peter var skyldig å gjøre? Men uten at Jesus får tjene Peter, så har ikke Peter noe med Jesus å gjøre.

Fellesskap med Jesus får vi når han får tjene oss slik han tjener Peter og disiplene. Å være kristen er ikke å få ny moral, ny livstil, nye ideal. Grunnlaget for kristenlivet er ikke vår tjeneste for Jesus, men det han gjør for oss. Matt 20:28. Å bli en kristen er å la seg tjene av Jesus, Herrens lidende tjener. Se Jes 53.

Utrykket "å ha del med". Joh 13:8. Det betyr å ha del i vedkommendes gjerning og dermed hans lønn for denne. Fotvaskingen alene ga ingen del med Jesus. Men

fotvaskingen er en symbolhandling som viser hen til Jesu død, der han som Herrens lidende tjener, bærer verdens synd.

Guds ord og sakramentene gir oss del i Jesu gjerning og dermed del i hans lønn for denne. Guds ord i dåpen forener oss med Jesu død. Nattverden gir oss – under brød og vin – del i sonofferet, til forlatelse for syndene.

Peters andre reaksjon og Jesu svar. Joh 13:9-10.

Vi kan nok smile litt over Peter som, typisk nok, enda en gang bruker store ord. Likevel lar jeg meg imponere av ham. Det er nemlig minst like typisk for Peter at han er villig til å la seg korrigere. Peter er til og med villig til å gjøre "kuvending" når det er på sin plass.

Bare ydmyke mennesker kan gjøre "kuvending". Jesus lærer oss at ydmyk er den som bøyer seg for å bære en annens byrde. Joh 13:3-4. Peter lærer oss at ydmyk er den som bøyer seg for å la seg bære av en annen. Joh 13:8-9. Så snart det går opp for Peter at det er renselsen som er vilkåret for å stå i et rett forhold til Jesus, er han mer enn villig til å la seg vaske. Tanken på at han ikke lenger har noe sammen med Jesus, skremmer han mer enn noe annet. Kan hende vi skulle bli litt skremt vi også, vi med all vår aktivitet og prestisje i jakten på "tom ære" (Gal 5:26). Spørs om vi er klar for en tilsvarende "kuvending" som den Peter gjorde?!

Det flott at Peter er villig til å gjøre kuvending. Men han har, typisk nok, gått fra den ene yttergrensen til den andre. Jesus gir han faktisk ikke rett i at han trenger noe mer enn fotvask. Joh 13:10. Studerer vi Jesu svar, ser det nesten ut som om det rommer en motsetning: Peter er helt ren. Peter trenger fotvask. Hvordan kan en samtidig være "helt ren" og behøve fotvask?

En kristen som lever i lyset, skal regne seg som helt ren, 100% tilgitt. Rom 6:11. *Stillingen i himmelen.* Men en kristen klarer ikke å leve syndfritt. Det er flere små og større synder som er gjort i løpet av dagen. En kristen trenger derfor daglig "fotvask", daglig tilgivelse og daglig renselse (1Joh 1:5-10). *Vandringen på jorden.*

Konklusjon. Eller: Forstår vi hva Jesus har gjort med oss og kan gjøre gjennom oss? Joh 13:13-17.

Fotvaskingen er en symbolhandling for Jesu tjeneste for oss.

Fotvaskingen er også et forbilde for vår tjeneste overfor hverandre. Joh 13:13-17 jf 1Pet 5:5-7 og 2:21-25.

PS: Jesu åk er et dobbelt åk... Matt 11:28-30. Han går med. Han er den førende. Og egentlig er det han som arbeider. Jf Fil 2:12-13.

Dreieskiva.com